3

3

0

000

3

3

0

V Semester B.A./B.Sc. Examination, Nov./Dec. 2018 (CBCS) (F + R) (2016-17 and Onwards) **ECONOMICS - VI**

Rural Development and Co-operation

Time: 3 Hours

Max. Marks: 100

Instructions: 1) Answer must be written completely either in Kannada or in **English**.

2) Answer of Part - A should be continuous.

Answer should be precise.

PART - A

(Conceptual)

- 1. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ 10 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 2-3 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ 2 ಅಂಕಗಳು. Answer any 10 of the following in 2 to 3 sentences each. Each question $(10 \times 2 = 20)$ carries 2 marks.
 - a) ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ 3 ಆಯಾಮಗಳಾವುವು? What are the 3 dimensions of rural development?
 - b) ಬಡತನದ ರೇಖೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. Define poverty line.
 - c) ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಅರ್ಥ ನೀಡಿ. Give the meaning of rural sanitation.
 - d) ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ 2 ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. Mention 2 objectives of water shed area development.
 - e) ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆ ಯೋಜನೆ ಎಂದರೇನು? What is direct cash transfer scheme?
 - f) ಕಿರು ಹಣಕಾಸು ಎಂದರೇನು ? What is micro finance?
 - g) ಪಡಿತರ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದರೇನು ? What do you mean by rationing?

P.T.O.

- h) ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಣ್ಯೇಕರಣ ಎಂದರೇನು ? What is social forestry ?
- i) ಸಹಕಾರದ ಪಿತಾಮಹ ಯಾರು ? Who is the father of co-operation ?
- j) ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ ಎಂದರೇನು ? What is food security ?
- k) ಸಹಕಾರದ 2 ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. Name the 2 models of co-operation.
- I) ಸಾಮೂಹಿಕ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಎರಡು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. Write two advantages of collective farming.

PART – B (Analytical)

ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 15-20 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ 5ಅಂಕಗಳು. Answer any four of the following in about 15 to 20 sentences each. Each question carries 5 marks. (4×5=20)

- 2. ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡತನದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. Explain the causes for rural poverty.
- 3. 20 ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ. Write a note on 20 point programme.
- 4. 'ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ್ ಅಭ್ಯಾನ 'ದ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ. Write a note on 'Swach Bharath Mission'.
- 5. ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಲದ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. Explain the types of rural credit.
- 6. ಹನಿ ನೀರಾವರಿಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. Explain the advantages of drip irrigation.
- 7. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ವಿಧಗಳಾವುವು ? What are the types of co-operatives.

3

3

3

3

3

0

0

0

-

0

9

PART – C (Descriptive)

ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ 15ಅಂಕಗಳು.

Answer any four of the following not exceeding four pages each. Each question carries 15 marks. (4×15=60)

- 8. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ. Discuss the problems of rural economy in India.
- 9. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿವಿಧ ಸಂಪರ್ಕ ಸೇತುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. Explain the various connectivities of providing urban facilities to rural areas.
- 10. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಕಡಿಮೆ ಇರಲು ಕಾರಣಗಳೇನು ? ಅದನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲು ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
 Explain the causes for low agricultural productivity. What are the measures taken to increase agricultural productivity ?
 - 11. ನಬಾರ್ಡ್ ನ ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. Explain the recent development programmes of NABARD.
 - 12. ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. Explain the features and importance of self help groups.
 - 13. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. Explain the growth of co-operative movement in India.